

Folketingets Miljø- og planlægningsudvalg

Århus den 15. november 2004

Lovforslag lever ikke op til Århus-konventionen og EU-direktiv

Dicar – Center for Analytisk Journalistik – har allerede kommenteret forslaget til ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger. Vores forslag til præciseringer er blevet afvist i forbindelse med fremsættelse af lovforslaget. Lovforslaget lever på en række områder ikke op til det EU-direktiv, det skal indføre. På andre områder er det formuleret så uklart, at man ikke med sikkerhed kan fastslå, om det lever op til direktivet.

Prisen for udlevering af data

Vigtigst er spørgsmålet om udlevering af data. Lovforslaget skriver om adgang til data. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår dog, at man ikke mener, at der er tale om en ændring af de gældende regler, jfr. bemærkningerne til forslaget, der omtaler, at bestemmelsen kun handler om gennemsyn. Ved udlevering af kopier fastholdes de gældende regler.

Hvis det bliver praksis bryder lovforslaget med konventionen og direktivet.

Vi ønskede på et tidspunkt en kopi af gødningsregistret for at beregne effekten af vandmiljøplanen men fik afslag på vores anmodning. I dag har kun to statslige forskningsinstitutioner haft adgang til at regne på disse data og fra en del faglige kredse, bl.a. amter og uafhængige forskningsinstitutioner, har der været kritik af deres resultat, der fastslår, at vandmiljøplanen virkede efter hensigten.

Skal der være nogen mening med aktindsigt i miljødata, skal der være mulighed for at offentligheden kan få adgang til data og regne på dem sammen med andre data - i dette tilfælde udvaskning af næringsalte.

Adgang til strafbare forhold

I samme sag om gødningsregistret endte det med, at vi for nylig fik en database over hovedparten af gødningsforbruget, men netop i de tilfælde, hvor landmænd overtrådte reglerne, blev data tilbageholdt af Plantedirektoratet, og synderne dermed beskyttet. Vi har klaget til ombudsmanden over denne praksis, men vil pege på, at det er nødvendigt at skære det ud i pap i en ny lov for at sikre, at der ikke tages mere hensyn til lovbryderne end til offentlighedens interesse i at vide besked. Under alle omstændigheder føler vi, at det er et så afgørende punkt, at vi vil anvende direktivets bestemmelser ved deres ikrafttræden den 15. februar 2005 til at få adgang til disse oplysninger. Det vil naturligvis være bedre, hvis den danske udmøntningslov lever op til direktivet på dette punkt.

Lovforslaget bærer for os at se samlet præg af at være mindre end en minimums-indførelse af EU-direktivet. Det er sørgeligt, at Danmark falder bagud inden for både miljø og offentlighed, når det er to af de områder, hvor vi plejer at rose os af at ligge i spidsen i Europa. Dicar håber, at Folketinget vil klargøre loven. Vi ønsker især, en sikring af retten til at modtage elektroniske kopier af miljødata gratis i et format, som er almindeligt udbredt, for eksempel ascii eller tilsvarende. Denne ret bør også gælde i tilfælde, hvor myndighederne har eksterne leverandører til at forestå databehandlingen.

Med venlig hilsen

Nils Mulvad, direktør i Dicar